

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2015

Nr. 44

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 april 2015

Zoals toegezegd in mijn brief van 31 oktober 2014 (Kamerstuk 34 000 B, nr. 14) informeer ik u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over de uitwerking van de monitor gemeentelijke betaaltermijnen. Deze monitor is in aanvulling op de monitor van de betaaltermijnen van de rijksoverheid.

Belang van tijdige betaling door de overheid

Tijdige betaling van rekeningen is van wezenlijke invloed op de financiële positie van ondernemingen. De overheid heeft op dit punt een voorbeeldfunctie te vervullen. Enerzijds omdat specifiek op overheden de wettelijke verplichting rust om geen betaaltermijnen langer dan 30 dagen te hanteren en anderzijds als invulling van het ondernemersbeleid.

Betaalgedrag rijksoverheid

De rijksoverheid monitort daarom de eigen gerealiseerde betaaltermijnen sinds 2009. Over de afgelopen 3 boekjaren is de streefwaarde van 90% betaling binnen 30 dagen ruimschoots gehaald.

Het betaalgedrag van de rijksoverheid is in 2014 eveneens verder verbeterd ten opzichte van de voorgaande jaren. Uit de betaalgegevens over 2014, die bij de rijksoverheid uit alle uitgaande betalingen zijn opgebouwd, blijkt dat nu voor het eerst alle departementen op individuele basis aan de 90% norm voldoen.

% rekeningen betaald binnen 30 dagen	2014	2013	2012
Algemene Zaken	93,1%	92,4%	90,0%
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	94,2%	91,0%	91,0%
Buitenlandse Zaken	94,8%	92,6%	92,6%
Defensie	91,0%	85,9%	92,2%
Economische Zaken	90,4%	92,4%	93,4%
Financiën	96,7%	97,1%	95,7%
Infrastructuur en Milieu	97,0%	96,0%	96,0%
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	96,7%	96,8%	93,9%
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	97,0%	97,4%	97,4%
Veiligheid en Justitie	93,0%	82,0%	84,0%
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	94,6%	92,3%	90,1%

Betaalgedrag gemeenten

Voor de gemeenten ontbreekt tot dusver een dergelijke monitor. In Nederland kan alleen de gemeenteraad aan gemeenten een rapportageverplichting over betaaltermijnen opleggen. Dit vloeit voort uit de autonomie die gemeenten hebben aangaande hun bedrijfsvoering krachtens artikel 124, lid 1 van de Grondwet. Gemeenten rapporteren daarom niet op gestandaardiseerde wijze over hun betaalgedrag zoals ministeries dat doen. Gezien het belang van tijdige betaling door de overheid en transparantie hierover is, in opdracht van mij, VNO-NCW en MKB-Nederland, een inventarisatie gemaakt van de gemeentelijke betaaltermijnen die in 2014 zijn gerealiseerd op basis van kredietinformatie van toeleveranciers. Dit onderzoek ligt in het verlengde van het onderzoek dat in voorgaande jaren in opdracht van MKB-Nederland is gedaan.

De gegevens¹ zijn verzameld met behulp van steekproeven en hebben betrekking op alle 393 gemeenten in Nederland. Op basis van dit onderzoek kan op geaggregeerd niveau een indicatie worden gegeven van het betaalgedrag van gemeenten.

In onderstaand overzicht zijn de prestaties van gemeenten op basis van de nu beschikbare gegevens geaggregeerd weergegeven.

Vastgesteld betaalgedrag	Aantal gemeenten	% van totaal
Gemiddeld binnen 30 dagen betaald of 90% tijdig ¹	197	50
Tussen 85 en 90% tijdig	47	12
Tussen 80 en 85% tijdig	43	11
Tussen 70 en 80% tijdig	80	20
Minder dan 70% tijdig	27	7

¹ Tijdig betekent conform contract, de contractuele termijn mag maximaal 30 dagen zijn.

Voor een overzicht van de scores per gemeente verwijs ik u naar de site over betaaltermijnen van MKB-Nederland (www.snellerbetalen.nl).

Uit de verzamelde gegevens kan² worden geconcludeerd dat in 2014 84% van alle gemeentelijke betalingen binnen de contractueel overeenge-

¹ Er moeten minimaal 10 verschillende bronnen (bedrijven die gemeenten factureren) zijn die betaalervaringen aanleveren, wat neerkomt op minimaal 70 facturen per gemeente, voordat de gegevens worden meegenomen in het onderzoek. Voor sommige gemeenten is het beschikbare aantal van dergelijke bronnen niet veel hoger dan het minimum van 10. Dit kan leiden tot vertekening in de verzamelde gegevens.

² met een onzekerheidsmarge vanwege het feit dat de verzamelde gegevens een steekproef uit het betalingsverkeer in beeld brengen.

komen termijn (maximaal 30 dagen) verricht werden. Dit is een stijging ten opzichte van de twee voorgaande metingen over 2013 en 2012 die, gebruik makend van dezelfde methodiek, op 77,5% uitkwamen. Er is dus sprake van een positieve ontwikkeling. Het blijkt echter, op basis van de beschikbare gegevens, dat de 90%-norm in veel gemeenten nog niet wordt gehaald. Verdere verbetering van het betaalgedrag van gemeenten is daarom wenselijk, dat erkent ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Vervolg

Zoals aangegeven zijn bovenstaande scores gebaseerd op steekproeven en bieden zij nog geen volledige informatie over het betaalgedrag door gemeenten. De VNG en gemeenten hebben daarom het initiatief genomen om vanuit gemeenten de cijfers over betaaltermijnen op een transparante en doorlopende manier openbaar te maken. Om de methodieken overeen te laten komen voor alle overheden en aan te laten sluiten bij de monitor voor de rijksoverheid, zal verder overleg plaatsvinden tussen het Ministerie van Economische Zaken en de VNG.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp